

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อออกแบบและสร้างเครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์แบบแผ่น เริ่มนโดยใช้อุปกรณ์เป็นสารแลกเปลี่ยนความร้อน โดยที่เครื่องผลิตน้ำร้อนที่ใช้ในการวิจัยมีหลักการของระบบ คือ แรงรับรังสีอาทิตย์จะถูกกลืนรังสีอาทิตย์แล้วเปลี่ยนเป็นพลังงานความร้อน จากนั้นจะส่งถ่ายความร้อนไปยังสารละลายอุปกรณ์ที่ให้พลอยู่ภายในแรงรังสีอาทิตย์นั้นสารอุปกรณ์เดื่อด เป็นไอ ให้พลอยู่ภายในระบบไปถ่ายเทความร้อนให้กับน้ำภายในถังเก็บ และจะเกิดการควบแน่น กล้ายเป็นของเหลว ให้กลับเข้าถังพักสารอุปกรณ์จากนั้นก็จะให้พลอยู่ภายในแรงรังสีอาทิตย์ เกิดการ ให้พลอยู่ภายในระบบผลิตน้ำร้อน ได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 กระบวนการผลิตน้ำร้อนโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์

กระบวนการผลิตน้ำร้อน [2] โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ มีแรงรับพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Collector) โดยนิยามเปรียบเสมือนวัตถุค่า คือวัตถุที่มีคุณสมบัติที่ดูด และส่งพลังงานโดยการแพร่รังสี ได้ โดยไม่คำนึงถึงความยาวคลื่น และทิศทางของรังสีที่มาต่อกันแรงรับพลังงานแสงอาทิตย์จะ ถูกกลืนพลังงานของคลื่นที่มากระแทกไว้หมด ซึ่งความเป็นจริงแล้วจะไม่สามารถหัววัตถุชนิดนี้ได้ ออย่างไรก็ได้วัตถุบางอย่างที่มีคุณสมบัติดังนิยามที่กล่าวมาแล้วซึ่งพอจะสมนูห์ว่าเป็นวัตถุค่าได้ คุณสมบัติของแรงรับพลังงานแสงอาทิตย์ที่ดีในการส่งพลังงาน ความร้อนจากนิยาม วัตถุค่าจะเป็น วัตถุที่ส่งพลังงาน โดยการแพร่รังสีได้มากที่สุด วัตถุใดที่ถูกกลืนพลังงานความร้อนได้ดี ก็จะมี คุณสมบัติในการส่งพลังงานความร้อนได้ดีว่ายเช่นกัน เมื่อพลังงานแสงอาทิตย์ตกกระทบ แรงรับ พลังงานแสงอาทิตย์ ก็จะถูกกลืนพลังงานนี้ไว้แล้วถ่ายเทความร้อนที่ได้รับให้กับสารตัวกลางซึ่ง ณ ที่นี่ใช้อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat Exchanger)

2.1.1 การถ่ายเทความร้อนโดยการพา (Convection Heat Transfer)

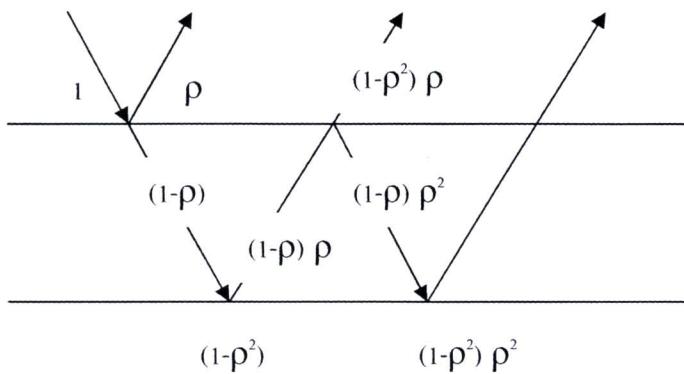
เมื่อของให้พลังงานผ่านวัตถุที่มีอุณหภูมิแตกต่างกัน ก็จะมีการแลกเปลี่ยนพลังงานความร้อน ระหว่างของให้พลังงาน บนวันการแลกเปลี่ยนความร้อนนี้เรียกว่า การถ่ายเทความร้อนโดยการพา หรือการพาความร้อน บนวันการพาความร้อนดังกล่าวจะสามารถใช้คำนวณหาอัตราการพาความร้อน จากส่วนต่างๆ ของระบบ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของระบบที่ใช้ให้ความร้อนและระบบระบายความร้อน การถ่ายเทความร้อนโดยการพาที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

การพาราความร้อนแบบอิสระ คือแรงที่ทำให้ของไหหลเกิดการเคลื่อนไหวของการพาราความร้อนแบบอิสระนั้น เกิดจากความแตกต่างของอุณหภูมิในของไหหลที่เกิดเนื่องมาจากการของไหหลสัมผัสกับผิวของวัตถุที่มีอุณหภูมิแตกต่างกัน จนทำให้เกิดการลอกยตัวขึ้น ตัวอย่างของการพาราความร้อนแบบอิสระนี้ เช่น การพาราความร้อนภายในภาชนะด้านใน ช่วงแรกจะเพิ่มขึ้นตามระยะห่างจากผิวของวัตถุ ทั้งนี้ เพราะความหนืดที่ลดน้อยลงอย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันความแตกต่างของความหนาแน่นก็ลดน้อยลง โดยปกติแล้วแรงลอกยตัวจะลดน้อยลงในขณะที่ความหนาแน่นของของไหหลค่อยๆ เพิ่มเข้าสู่ความหนาแน่นของของไหหลที่อยู่ร้อนๆ เป็นผลให้ของไหหลมีความเร็วสูงสุดและลดลงจนเป็นศูนย์เมื่อห่างออกไปจากผิวที่ร้อน

การพาราความร้อนแบบบังคับ จะเกิดขึ้นเมื่อมีแรงภายนอกมาบังคับให้ของไหหลเคลื่อนที่ผ่านวัตถุที่ร้อนหรือเย็นกว่า เนื่องจากการไหหลของของไหหลในการพาราความร้อนแบบบังคับมีความเร็วที่สูงกว่าแบบอิสระ ดังนั้นถ้าหากมีความแตกต่างของอุณหภูมิขนาดเท่าๆ กันแล้ว การพาราความร้อนแบบบังคับจะมีอัตราการพาราความร้อนที่สูงกว่าแบบอิสระ ความแตกต่างของการพาราความร้อนแบบบังคับและแบบอิสระก็คือ ความเร็วของของไหหลในการพาราความร้อนแบบบังคับนั้นเกิดจากแรงภายนอกกระทำ

สัมประสิทธิ์การพาราความร้อนจะขึ้นอยู่กับความหนาแน่น ความหนืด และความเร็วของของไหหลรวมทั้งขึ้นอยู่กับคุณสมบัติทางความร้อนต่างๆ เช่น ค่าการนำความร้อน k และค่าความร้อนจำเพาะ C_p ในการพาราความร้อนแบบบังคับนั้น ความเร็วของของไหหลในระบบนั้น จะถูกกระทำด้วยปั๊มหรือพัดลม แต่สำหรับความเร็วของของไหหลที่ใช้พาราความร้อนแบบอิสระนั้น จะขึ้นอยู่กับความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างผิววัตถุกับของไหหล สัมประสิทธิ์การขยายตัวของของไหหล แรงดึงดูดของโลก เป็นต้น กระบวนการการทำน้ำร้อน โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ แพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Collector) โดยนิยามเบรียบนวัตถุคำ คือวัตถุที่มีคุณสมบัติที่ดูดและส่งพลังงานโดยการแพร่รังสีได้ดี โดยไม่คำนึงถึงความยาวคลื่น และทิศทางของรังสีที่มาต่อกระแทบแพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์จะดูดกลืนพลังงานของคลื่นที่มากระแทบไว้หมด ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วจะไม่สามารถหาวัตถุชนิดนี้ได้ อย่างไรก็ได้วัตถุบางอย่างที่มีคุณสมบัติดังนิยามที่กล่าวมาแล้วซึ่งพอจะสมนูติว่าเป็นวัตถุคำได้ คุณสมบัติของแพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้ในการส่งพลังงาน ความร้อนจากนิยาม วัตถุคำจะเป็นวัตถุที่ส่งพลังงานโดยการแพร่รังสีได้มากที่สุด วัตถุใดที่ดูดกลืนพลังงานความร้อนได้ดี ก็จะมีคุณสมบัติในการส่งพลังงานความร้อนได้ดีด้วยเช่นกัน เมื่อพลังงานแสงอาทิตย์ตกกระแทบ แพร่รับพลังงาน แสงอาทิตย์ ก็จะดูดกลืนพลังงานนี้ไว้แล้วถ่ายเทความร้อนที่ได้รับให้กับสารตัวกลาง ซึ่ง ณ ที่นี่ใช้น้ำเป็นสารตัวกลาง ในการพาราความร้อนจากแพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์ ส่งผ่านไปยังอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (Hart Exchanger) กระบวนการนี้จะเป็นการพาราความร้อนโดยปั๊มฟอง (Bubble Pump) อาศัยสารทำงานเป็นอุทานอด ระบบนี้จะใช้หลักการพาราความร้อนตามธรรมชาติระหว่างแพร่รับ

พลังงานแสงอาทิตย์กับอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน อัตราการหมุนเวียนของน้ำในกระบวนการทำน้ำร้อน โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์นี้จะต้องขึ้นอยู่กับการคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์ที่แพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์ได้รับและอัตราถ่ายเทพลังงาน ความร้อนให้กับสารตัวกลางในระบบ แพร่รับพลังงานแสงอาทิตย์ จะมีแผ่นกันอยู่ด้านบน ระหว่างดวงอาทิตย์กับแผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์ ส่วนด้านล่าง ๆ จะบุดดวยจำนวนกันความร้อน ดังนี้ รังสีของดวงอาทิตย์ที่ตกกระทบ ยังแผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์ได้ จะต้องผ่านแผ่นกันซึ่งเป็นวัสดุโปร่งแสงหรือกระจกเสียก่อน

รูปที่ 2.1 การตกกระทบของรังสี [3]

จากรูปที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าถ้าให้รังสีตกกระทบมีค่า 1 หน่วย เมื่อตกกระทบกับแผ่นกันรังสีจะแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนหนึ่งจะสะท้อนกลับ ρ ไปยังบรรยากาศ เป็นรังสีส่วนที่ไม่มีประโยชน์อีก ส่วนหนึ่งจะทะลุผ่าน $(1-\rho)$ แผ่นกันมาแล้วตกกระทบบนแผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่แผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์นี้ ก็เป็นเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นที่แผ่นกันคือ ส่วนที่มีประโยชน์ คือ $(1-\rho^2)$ ส่วนที่สะท้อนกลับคือ $(1-\rho)$ ปรากฏการณ์ของรังสีที่สะท้อนกลับไปจากแผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์จะไปกระทบกับแผ่นกัน และสะท้อนกลับมาอีกเป็นเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ผลรวมของรังสีที่ผ่านแผ่นคูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์มาคือ พลังงานความร้อนที่นำไปใช้ประโยชน์นั้นเอง ซึ่งเป็นอยู่ในรูปของสมการได้ คือ

$$\text{tr,1} = (1-\rho)^2 \sum_{n=0}^{\alpha} \rho^{2n} \quad (2.1)$$

$$= (1-\rho)^2 / (1-\rho^2)$$

$$= (1/\rho\rho'/(1+\rho)) \quad (2.2)$$

จากสมการ จะสามารถใช้ได้สำหรับในแต่ละชนิดของรังสี (Polarized) กรณีที่เป็น Nonpolarized ให้ใช้ค่าเฉลี่ยแทน

2.1.2 คุณสมบัติการแพร่รังสี (Radiation Properties)

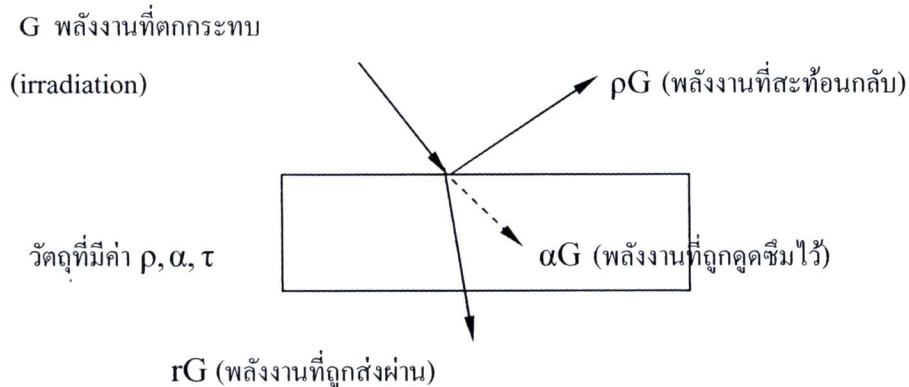
คุณสมบัติการแพร่รังสี [2] เป็นคุณสมบัติที่แสดงให้ทราบว่าพลังงานจากการแพร่รังสีจะมีปฏิกิริยาต่อผิวของวัตถุอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะบอกให้ทราบว่าผิวของวัตถุสามารถที่จะแพร่สะท้อนและส่งพลังงานจากการแพร่รังสีผ่านวัตถุนั้นได้มากเท่าไร

โดยทั่วไปแล้วคุณสมบัติการแพร่รังสีจะเป็นฟังก์ชันของความยาวคลื่น เช่นผิวนี้จะเป็นตัวสะท้อนรังสีที่ดีเมื่อรังสีนั้นอยู่ในช่วงของความยาวคลื่นที่มองเห็นได้ แต่ถ้ารังสีนั้นอยู่ในช่วงของรังสีอินฟราเรด แล้วผิวนี้ก็กลับกลายเป็นตัวสะท้อนรังสีที่เลว คุณสมบัติที่บอกให้ทราบว่าผิวมีพฤติกรรมเชิงฟังก์ชัน ต่อความยาวคลื่นอย่างไรนั้นเรียกว่า “คุณสมบัติโมโนโครแมติก” (Monocromatic Properties) หรือ “คุณสมบัติสเปกตรัม” (Spectral Properties) นอกจากนี้คุณสมบัติการแพร่รังสียังเป็นฟังก์ชันของทิศทางที่พลังงานจากการแพร่รังสีไปตกกระทบบนผิววัตถุนั้นอีกด้วย คุณสมบัติที่บอกให้รู้ว่าการกระจายของพลังงานแปรตามมุมอย่างไรนั้นเรียกว่า “คุณสมบัติเชิงทิศทาง” Directional Properties ถ้าหากต้องการทราบอุณหภูมิของผิววัตถุด้วยการสมดุลพลังงานของผิวแล้ว ก็จะต้องทราบคุณสมบัติของการแพร่รังสีของผิววัตถุนั้นและของผิวอื่นๆ ที่มีการแตกเปลี่ยนพลังงานกัน แต่ถึงแม้ว่าจะรู้คุณสมบัติสเปกตรัมและคุณสมบัติเชิงทิศทางของผิวทุกผิวแล้วก็ตาม ก็ยังคงต้องมีการวิเคราะห์รวมอยู่ด้วยอย่างขาดไม่ได้ ญูหาที่ซับซ้อน และเป็นปัญหาที่ขาดรายละเอียดทางด้านคุณสมบัติการแพร่รังสีอย่างสิ้นเชิง นั้นควรจะหาวิธีแก้ปัญหาอย่างง่ายๆ ซึ่งก็ทำได้ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติการแพร่รังสีจากทุกความยาวคลื่นและทิศทางคุณสมบัติที่เฉลี่ยมาจากทุกความยาวคลื่น และทุกทิศทางนี้มีชื่อเรียกว่า “คุณสมบัติรวม” (total properties) คุณสมบัติรวมที่ใช้ในการวิเคราะห์การถ่ายเทความร้อนจากการแพร่รังสีนั้นจะให้คำตอบที่ถูกต้องเพียงพอสำหรับการใช้งานทางด้านวิศวกรรมและสามารถลดความซับซ้อนของปัญหาลง จนกลายเป็นปัญหาง่ายๆ ได้

2.1.3 คุณสมบัติการแพร่รังสีรวม (Total Radiation Properties)

ให้พิจารณาเรื่องสีของพลังงานความร้อนรวมจากการแพร่รังสีที่มาตกกระทบบนผิววัตถุ พลังงานความร้อนรวมที่มาตกกระทบนี้ หมายถึงพลังงานความร้อนรวมจากการแพร่รังสีที่ส่องมาในทุกทิศทางจะมาจากการแหล่งที่เป็นตัวกำหนดความร้อนเอง หรือไม่เป็นแหล่งกำหนดความร้อนเอง (Irradiation) ก็ได้ซึ่งในที่นี้จะใช้ G เป็นสัญลักษณ์ เมื่อพลังงานรวมจากการแพร่รังสีนี้มาตกกระทบลงบนผิวของวัตถุก็จะมีพลังงานบางส่วนถูกวัตถุนั้นดูดซึมเอาไว้ บางส่วนจะสะท้อนออกไปส่วนที่เหลือจะถูกส่ง返อกไปจากวัตถุก้อนนั้น คุณสมบัติการแพร่รังสีทั้งสามที่บอกให้ทราบว่าพลังงานที่ตกกระทบบนนั้นถูกแจกจ่าย

ไปในทางใดบ้างนั้นก็คือค่าการดูดซึมรังสี (Absorptivity) ค่าการสะท้อนรังสี (Reflectivity) และค่าการส่งผ่านรังสี (Transmissivity)

รูปที่ 2.2 นิยามของคุณสมบัติการแพร่รังสีรวม [2]

จากรูปที่ 2.2 ค่าการดูดซึมรังสี α ของผิวเป็นอัตราส่วนของพลังงานที่ถูกวัตถุดูดซึมเอาไว้กับพลังงานที่ตกกระทบ ค่าการสะท้อนรังสี ρ ของผิวเป็นอัตราส่วนของพลังงานที่ถูกสะท้อนกลับกับพลังงานที่ตกกระทบ และค่าการส่งผ่านรังสี τ ก็เป็นอัตราส่วนของพลังงานที่ถูกส่งผ่านออกไปกับพลังงานที่ตกกระทบ จะเห็นได้ว่าถ้าหากทำการสมดุลพลังงานบนวัตถุที่อยู่ในรูปแล้ว พลังงานที่ตกกระทบ G นี้ ก็จะต้องเท่ากับพลังงานของพลังงานที่ถูกดูดซึมเอาไว้กับพลังงานที่ถูกสะท้อนกลับ และพลังงานที่ถูกส่งผ่านออกไป ดังนั้นมีเปลี่ยนเป็นสมการคณิตศาสตร์แล้วก็จะได้ว่า

$$\alpha G + \rho G + \tau G = G \quad (2.3)$$

หรือเขียนสั้น ๆ ว่า

$$\alpha + \rho + \tau = 1 \quad (2.4)$$

ในกรณีของวัตถุที่มีลักษณะทึบแสงนั้น พลังงานที่ตกกระทบจะไม่สามารถผ่านหรือส่งผ่านไปได้เลย ดังนั้นผิวของวัตถุทึบแสงก็จะมีค่าการส่งผ่านรังสี

$$\tau = 0$$

ฉะนั้นในกรณีของวัตถุทึบแสง สมการ (2.4) ก็จะเหลือเพียง

$$\alpha + \rho = 1 \quad (2.5)$$

ส่วนผิวของวัตถุที่เป็นตัวสะท้อนแสงหรือสะท้อนรังสีที่สมบูรณ์ (Perfect Reflector) นั้นจะมีค่าการสะท้อนรังสี

$$\rho = 1.0$$

และการสมดุลพลังงานบนผิววัตถุที่สามารถสะท้อนรังสีได้สมบูรณ์นี้ ก็จะได้ค่า

$$\tau = \alpha = 0 \quad (2.6)$$

วัตถุคำเป็นวัตถุที่สามารถดูดซึมพลังงานที่มาจากการทุกประบบได้มากที่สุด หรือมีค่า :

$$\alpha = 1.0$$

ดังนั้นในกรณีของวัตถุคำก็จะมีค่า

$$\tau = \rho = 0 \quad (2.7)$$

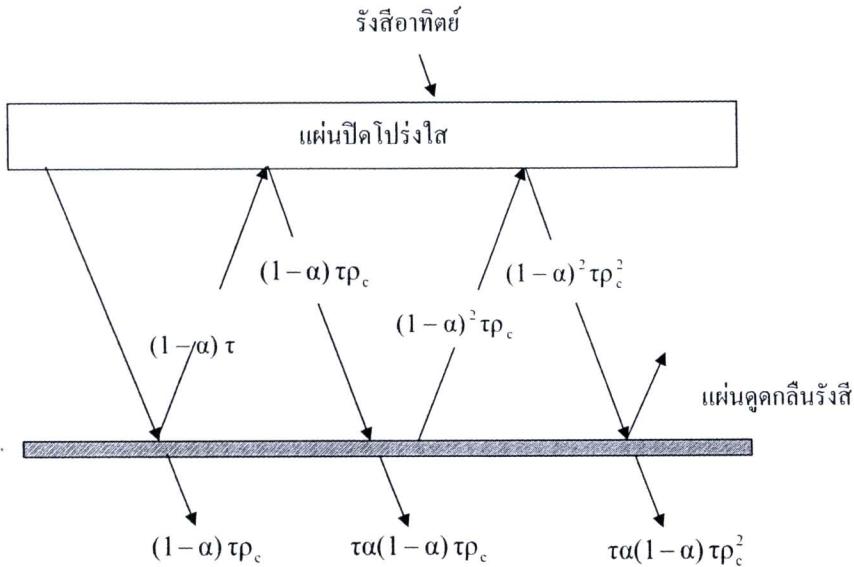
คุณสมบัติการแพร่รังสีที่สำคัญอีกคุณสมบัติหนึ่งก็คือ ค่าการแพร่รังสี (Emissivity) ของวัตถุค่าการแพร่รังสีของวัตถุใด ๆ ก็คืออัตราส่วนของพลังงานจากการแพร่รังสีที่แพร่ออกจากวัตถุนั้นกับพลังงานจากการแพร่รังสีที่แพร่ออกจากวัตถุคำเมื่อวัตถุทั้งสองมีอุณหภูมิเท่าๆ กัน ดังนั้นค่าการแพร่รังสีตามความหมายทางคณิตศาสตร์ก็จะเป็น

$$\varepsilon = \frac{E}{Eb} = \frac{E}{\sigma T^4} \quad (2.8)$$

ในบรรดาวัตถุที่มีอุณหภูมิเท่า ๆ กันนั้นวัตถุคำจะสามารถแพร่รังสีได้มากที่สุด ดังนั้นค่าการแพร่รังสีของวัตถุต่าง ๆ จึงมีค่าอยู่ในช่วง 0 กับ 1 เสมอ และเมื่อผิววัตถุเป็นผิวของวัตถุคำแล้ววัตถุนั้นก็จะมีค่า $E = Eb$ และมีค่า $\varepsilon = \alpha = 1.0$

2.1.4 การส่งผ่านและดูดกลืนรังสีอาทิตย์

เมื่อรังสีอาทิตย์ตกกระทบบนแผ่นปิดโลปร่างแสง ค่ารังสีอาทิตย์บางส่วนจะทะลุผ่านแผ่นปิดโลปร่างแสงซึ่งมีค่าดูดรังสี (α) และเมื่อรังสีอาทิตย์กระทบกับผิววัตถุค้านล่างรังสีอาทิตย์ บางส่วนจะถูกดูดกลืน $\tau(\alpha)$ และบางส่วนจะสะท้อนกลับไปที่แผ่นปิดโลปร่างแสง $(1 - \alpha)\tau$ ซึ่งจะเป็นการสะท้อนกลับไปกลับมา

รูปที่ 2.3 Absorption of solar radiation by Absorber plate under a cover system [4]

ดังนั้นมีอนามัยณะระหว่างค่าการส่งผ่านรังสีกับค่าการคูดกลืนรังสีจะได้สมการ

$$\tau\alpha = \frac{\tau\alpha}{1 - (1-\alpha)\rho_c} \approx 1.01\tau\alpha \quad (2.9)$$

เมื่อ

τ คือ ค่าสภาพส่งผ่าน (transmissivity) ของกระจก มีค่าประมาณ 0.85

α คือ ค่าสภาพคูดกลืน (adsorptivity) ของผิวสีดำด้าน มีค่าประมาณ 0.96

ρ_c คือ ค่าสะท้อนรังสีอาทิตย์

เนื่องจากการคูดกลืนรังสีอาทิตย์ในแผ่นปิดไปร่องแสง จะทำให้อุณหภูมิของแผ่นปิดไปร่องแสงสูงขึ้น ทำให้การสูญเสียความร้อนจากแผ่นคูดรังสีอาทิตย์ลดลง ดังนั้นผลคูณของค่าส่งผ่านลบค่าคูดกลืนรังสีอาทิตย์มีค่าสูงขึ้น ซึ่งเรียกว่า ผลคูณประสิทธิผลของค่าส่งผ่านลบค่าคูดกลืนรังสี (Effective Transmittance – absorption Product, $(\tau\alpha)_e$) ค่า $(\tau\alpha)_e$ จะสูงกว่า $(\tau\alpha)$ ประมาณ 1-2% สำหรับตัวรับรังสีอาทิตย์ทั่วไปที่มีแผ่นปิดไปร่องแสง 1 ชั้น และ 2% สำหรับตัวรับรังสีอาทิตย์ทั่วไปที่มีแผ่นปิดไปร่องแสง 2 ชั้น

ค่าประสิทธิผลของการส่งผ่านและคุณลักษณะในการแผ่นปิดไปร่องแสงเป็นกระจก สำหรับตัวรับรังสีอาทิตย์ที่ใช้กระจกธรรมชาติจะมีค่าประมาณ

$$(\tau\alpha)_e \approx 1.02(\tau\alpha)$$

และสำหรับตัวรับรังสีอาทิตย์ที่ไม่คิดการคุณลักษณะที่แผ่นปิดไปร่องแสง

$$(\tau\alpha)_e \approx 1.01(\tau\alpha)$$

2.1.5 สมการสมดุลพลังงานที่แห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์แบบแผ่นราน

เมื่อพิจารณาที่แห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์ [5] พลังงานที่เข้าสู่แผงคือ พลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งจะมีทั้ง พลังงานแสงอาทิตย์โดยตรงและโดยการกระจาย พลังงานแสงอาทิตย์บางส่วนจะถูกคุณลักษณะเก็บไว้ใน แผ่นคุณลักษณะพลังงานแสงอาทิตย์ Q_m พลังงานแสงอาทิตย์บางส่วนก็จะสูญเสียออกไป Q_L และ พลังงานแสงอาทิตย์ที่ถูกคุณลักษณะไว้บางส่วนก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ Q_u ซึ่งเขียนในรูปสมการ ได้ดังนี้

$$A_c(HR(\tau^\alpha)) = Q_u + Q_L + Q_m \quad (2.10)$$

เมื่อ H คือ พลังงานแสงอาทิตย์เนื่องจากการแพร่รังสีทั้งหมด ที่ตกกระทบบนผิวโลก ณ ที่ตำแหน่งที่แห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์นั้นๆ ของอยู่

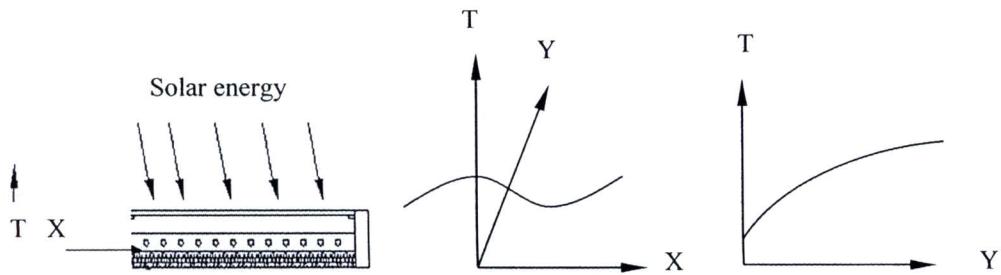
R คือ อัตราส่วนของพลังงานแสงอาทิตย์ที่มาตกกระทบบนแห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์ ต่อพลังงานเนื่องจากการแพร่รังสีทั้งหมด (H)

(τ^α) คือ ผลคูณของค่าการส่งผ่านของแผ่นกัน กับค่าการคุณลักษณะของแผ่นคุณลักษณะพลังงาน แสงอาทิตย์

A_c คือ พื้นที่ของแผ่นคุณลักษณะพลังงานแสงอาทิตย์

การบ่งบอกคุณภาพของแห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์ จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพของแห่งรับพลังงานแสงอาทิตย์ (η) ซึ่งมีนิยามคือ อัตราส่วนของพลังงานแสงอาทิตย์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ (Q_u) ต่อ พลังงานแสงอาทิตย์ที่มาตกกระทบ ($HR(\tau^\alpha)$)

$$\eta = (Q_u) / A_c(HR(\tau^\alpha)) \quad (2.11)$$

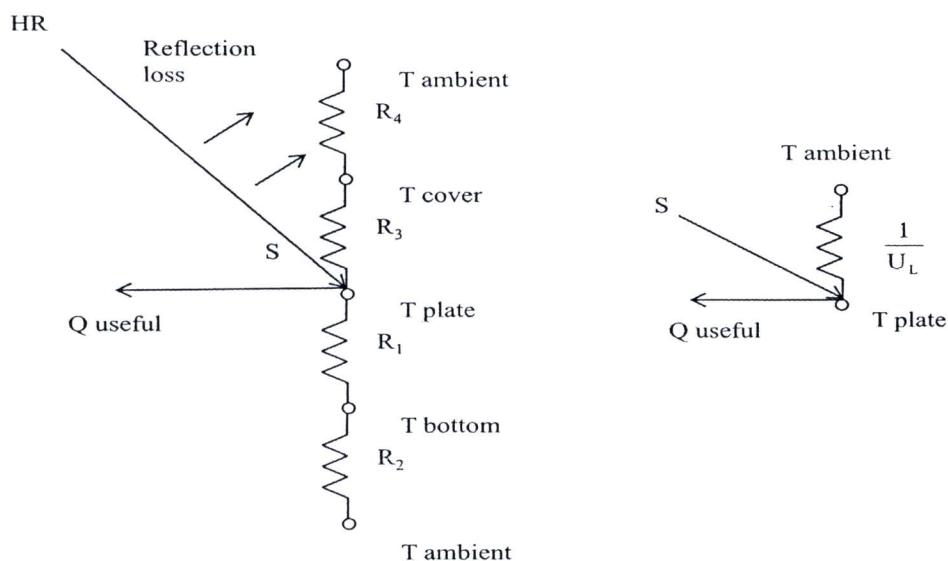
รูปที่ 2.4 การถ่ายเทความร้อนในแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ [5]

การที่อุณหภูมิแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์เป็นเช่นนี้ได้มาจากการ สมมุติฐานหลายๆ ประการ ดังนี้

1. โครงสร้างของแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์จะประกอบด้วยท่อและครีบ
2. ท่อร่วมที่ปลายทั้งสองข้างจะต้องทำให้เกิดการไหลของของไอลส์ม่าเสนอในทุกๆ ท่อ
3. แผ่นกันจะไม่มีการคุกคักในแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ไว้
4. คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ทำแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์จะไม่เข้ากับอุณหภูมิ
5. จะไม่คิดเงาที่มาบดบังแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์
6. การไหลของความร้อนในลูปจะมีในทิศทางเดียว
7. ประสิทธิภาพของแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์จะมีค่าคงที่เสมอ

2.1.6 สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนทั้งหมดของแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์

การถ่ายเทพลังงานความร้อนในแผงรับพลังงานแสงอาทิตย์ [4] สามารถเขียนในรูปของความต้านทานทางไฟฟ้า ดังนี้

รูปที่ 2.5 การเปรียบเทียบการถ่ายเทความร้อนในรูปความต้านทานทางไฟฟ้า [4]

ความต้านทานของส่วนต่างๆ ของแพร์บพลังงานแสงอาทิตย์ เมื่อ S คือ พลังงานแสงอาทิตย์ที่สามารถมากระแทบแพร์บพลังงานแสงอาทิตย์ เนื่องจากอุณหภูมิของแพร์บพลังงานแสงอาทิตย์มีค่าสูงกว่าส่วนอื่นๆ ดังนั้นมีการถ่ายเทพลังงานความร้อนออกมายังด้านบน ด้านข้าง และด้านล่าง ซึ่งปริมาณความร้อนที่ถ่ายเทออกมานี้จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับค่าความต้านทานในแต่ละด้านในการที่จะสามารถทราบค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนทั้งหมด ก่อนอื่นจะต้องทราบค่าความต้านทานความร้อนแต่ละชนิดเสียก่อน ดังนั้นเราจะพิจารณาแต่ละค่าดังนี้

(2.12)

R_1	คือ	ความต้านทานของอนุวัน
R_1	คือ	$L / k = 1 / U_L$
L	คือ	ความหนาของอนุวัน, m.
k	คือ	สัมประสิทธิ์การนำความร้อนของอนุวัน, $W / m^2 \cdot ^\circ C$
U_L	คือ	สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนรวมของตัวรับรังสี, $W/m^2 \cdot ^\circ C$
R_2	คือ	ความต้านทานที่ผิวของอนุวันที่บุด้านหลังกับอากาศ รอบๆ ซึ่งมีทั้งการพา และการแผรังสี ในการคำนวณโดยทั่วไปจะถือว่าค่านี้เป็นสูนย์
R_3	คือ	จะประกอบด้วยการพาและการแผรังสี ระหว่างแพร์บพลังงานแสงอาทิตย์กับแผ่นกัน ซึ่งปริมาณความร้อนที่ถ่ายเททั้งหมดคือ

$$q = h_{p-c1}(T_p - T_{c1}) + \sigma(T_p^4 - T_{c1}^4) / (1/\varepsilon_p + 1/\varepsilon_c - 1) \quad (2.13)$$

สามารถเขียนในรูปของความต้านทานได้ดังนี้

$$Q/A_c = q = (T_p - T_{c1}) / R_3 \quad (2.14)$$

วัตถุคือเป็นวัตถุที่สามารถดูดซึมพลังงานที่มาจากการกระแทบได้มากที่สุด หรือมีค่า : $\alpha = 1.0$

ดังนั้นในกรณีของวัตถุคือก็จะมีค่า $\tau = \rho = 0$

โดยการเปรียบเทียบ จะได้ว่า

$$R_3 = 1 / (h_{p-c1} + h_{r1})$$

เมื่อ h_{r1} คือ สัมประสิทธิ์การแผรังสี, $W / m^2 \cdot ^\circ C$

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ที่อยู่สมมติงานวิจัย
วันที่ = 7. ๗. ๒๕๕๕
เลขที่แบบฝึกหัด.....
210398
หมายเหตุ.....
ลงชื่อ.....

(2.15)

$$h_{r1} = \sigma(T_p - T_{c1})(T_p^2 - T_{c1}^2) / (1/\varepsilon_p + 1/\varepsilon_c - 1) \quad (2.16)$$

เมื่อ h_{r1} คือ สัมประสิทธิ์การพารามิเตอร์ความร้อนระหว่างแพลงงานแสงอาทิตย์ กับแผ่นกันชั้นที่ 1 มีหน่วยเป็น $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การแผ่รังสี คือ

$$h_{p-c} = \frac{(1 - 0.0018(\bar{T} - 10))1.14(\Delta T)^{0.31}}{1^{0.07}} \quad (2.17)$$

$$h_{r1} = \varepsilon_c \sigma (T_{c1}^4 - T_{sky}^4) / (T_{c1} - T_{sky}) \quad (2.18)$$

เมื่อทราบค่าความด้านทานทั้งหมดทุกตัว ก็จะสามารถหาค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนทั้งหมดได้ (U_t)

$$U_t = \frac{1}{\sum R} \quad (2.19)$$

2.2 การถ่ายเทความร้อนของแพลงงานแสงอาทิตย์ [2]

2.2.1 วัตถุดำ (Blackbody)

วัตถุดำ คือ วัตถุที่สามารถดูดกลืนรังสีที่ตกกระทบได้อย่างสมบูรณ์ไม่ว่าที่ช่วงความยาวคลื่นหรือทิศทางใด วัตถุดำเป็นเพียงวัตถุในอุดมคติเท่านั้น วัตถุที่มีอยู่จริงทุกชนิดจะมีการสะท้อนรังสีบางส่วนออกไปเสมอ แม้ว่าวัตถุดำจะไม่มีอยู่จริงในธรรมชาติ แต่ก็มีวัตถุบางอย่างที่มีสมบัติใกล้เคียงกับวัตถุดำ เช่น ถ่านคำ ที่มีลักษณะเป็นชั้นหนาจะสามารถดูดกลืนรังสีความร้อนที่ตกกระทบได้ 99 เปอร์เซ็นต์โดยประมาณ

นิยามของวัตถุดำอีกประการหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นวัตถุที่สามารถแผ่รังสีความร้อนได้อย่างสมบูรณ์ทั้งนี้ เพราะจากการทดลองง่ายๆ จะพบได้ว่าวัตถุที่สามารถแผ่รังสีได้อย่างสมบูรณ์ในขณะเดียวกันจะสามารถดูดกลืนรังสีได้อย่างสมบูรณ์ด้วย วัตถุดำจะดูดกลืนรังสีที่ตกกระทบและคงค้างอยู่ที่อุณหภูมิค่าหนึ่ง ในขณะเดียวกันก็จะปล่อยรังสีในจำนวนเดียวกับที่ดูดกลืนไว้

2.2.2 การแผ่รังสีห้องฟ้า

ในการหาค่าสมรรถนะของตัวเก็บรังสีอาทิตย์ จะทำการประเมินการแลกเปลี่ยนการแผ่รังสีระหว่างพื้นผิวและห้องฟ้า ซึ่งห้องฟ้าสามารถพิจารณาคล้ายกับวัตถุดำที่อุณหภูมิห้องฟ้า T_s การแผ่รังสีสูทธิ์ที่เกิดขึ้นจริงระหว่างตัวเก็บรังสีดวงอาทิตย์ในแบบแผ่นราวน์ในแนวระดับกับห้องฟ้า

$$T_{\text{sky}} = 0.0552 T_{\text{air}}^{1.5} \quad (2.20)$$

$$T_{\text{sky}} = T_{\text{air}} - 6 \quad (2.21)$$

เมื่อ

T_{sky} คือ อุณหภูมิท้องฟ้า, $^{\circ}\text{C}$

T_{air} คือ อุณหภูมิอากาศ, $^{\circ}\text{C}$

2.2.3 สัมประสิทธิ์การพาความร้อนเนื่องจากลม

การสูญเสียความร้อนจากแผ่นรานสู่อากาศภายนอก เป็นเรื่องที่ถือว่าสำคัญสำหรับตัวเก็บรังสีอาทิตย์ ในกรณีที่แพร่รังสีพลังงานแสงอาทิตย์นั้นมีล้มพัดผ่าน ค่าสัมประสิทธิ์การพาความร้อนเนื่องจากลมจะหาได้จากสมการคือ

$$h_w = 5.7 + 3.8v \quad (2.22)$$

เมื่อ

h_w คือ สัมประสิทธิ์การพาความร้อนเนื่องจากลม, $\text{W/m}^2 \cdot ^{\circ}\text{C}$

v คือ ความเร็วของลม, m/s

2.2.4 สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนของตัวเก็บรังสี

เพื่อให้สูตรการคำนวณปริมาณความร้อนอันเนื่องมาจากการแพร่รังสีมีรูปแบบง่าย จะใช้สมการเชิงเส้นในการคำนวณ ดังนี้ จึงมีการกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การแพร่รังสี h_r เพื่อนำมาพิจารณาการแพร่รังสี

สัมประสิทธิ์การพาความร้อนระหว่างแผ่นรับพลังงานความร้อนกับแผ่นกระจก

$$h_{r,p-c} = \frac{\sigma(T_p^2 + T_c^2)(T_p + T_c)}{\frac{1}{\epsilon_p} + \frac{1}{\epsilon_c} - 1} \quad (2.23)$$

สัมประสิทธิ์การพาความร้อนระหว่างแผ่นกระจกกับแสงอาทิตย์

$$h_{r,c-s} = \epsilon_c \sigma(T_c^2 + T_s^2)(T_c + T_s) \quad (2.24)$$

สัมประสิทธิ์การแพร่รังสีระหว่างแพลงงานแสงอาทิตย์กับแผ่นกระจก

$$h_{p-c} = \frac{(1 - 0.0018(\bar{T} - 10))1.14(\Delta T)^{0.31}}{1^{0.07}} \quad (2.25)$$

การหาสัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนรวม

$$U_t = \left[\frac{1}{h_{p-c} + h_{r,p-c}} + \frac{1}{h_w + h_{r,c-s}} \right]^{-1} \quad (2.26)$$

เมื่อ

U_t	คือ	สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อน, $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
h_{p-c}	คือ	สัมประสิทธิ์การแพร่รังสีระหว่างแพลงงานแสงอาทิตย์กับแผ่นกระจก $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
$h_{r,p-c}$	คือ	สัมประสิทธิ์การพาความร้อนระหว่างแพลงงานความร้อนกับแผ่นกระจก, $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
$h_{r,c-s}$	คือ	สัมประสิทธิ์การพาความร้อนระหว่างแผ่นกระจกกับแสงอาทิตย์, $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
h_w	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนโดยลม, $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
T	คือ	อุณหภูมิ, $^\circ\text{C}$
ε_c	คือ	ค่าการแพร่รังสี

หมายเหตุตัวห้อ

r	คือ	การแพร่รังสี
p	คือ	แผ่นคุณลักษณะรังสี
c	คือ	ตัวเก็บรังสี, แผ่นปิดใส
w	คือ	ลม
s	คือ	ท้องฟ้า
a	คือ	อากาศแวดล้อม, คุณลักษณะ

2.2.5 สมการสมดุลแพลงงานบนตัวเก็บรังสีอาทิตย์แบบแผ่นราย

สมการของตัวเก็บรังสีคงออาทิตย์สามารถอธิบายได้โดยใช้หลักการสมดุลแพลงงานเมื่อพิจารณาที่สภาวะคงที่ ซึ่งจะเห็นได้จากการกระจายของแพลงงานรังสีอาทิตย์ในรูปการสูญเสียทางความร้อน และการสูญเสียเชิงแสง ของแพลงงานแสงอาทิตย์ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

$$Q_u = A_c [F_R(\tau\alpha)I_T - F_R U_L(T_i - T_a)] \quad (2.27)$$

เมื่อ

Q_u	คือ	พลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์ที่ไปใช้ประโยชน์, $\text{W/m}^2 \cdot {}^\circ\text{C}$
A_c	คือ	พื้นที่ตัวรับรังสีดวงอาทิตย์, m^2
U_L	คือ	สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนรวมของตัวรับรังสี, $\text{W/m}^2 \cdot {}^\circ\text{C}$
T_i	คือ	อุณหภูมิของแผงรับรังสี, ${}^\circ\text{C}$
T_a	คือ	อุณหภูมิแวดล้อม, ${}^\circ\text{C}$

ประสิทธิภาพของแผงรับรังสีดวงอาทิตย์

$$\eta = \frac{\Sigma Q_u}{\Sigma I_T A_c} \quad (2.28)$$

เมื่อ

Q_u	คือ	ความร้อนที่ได้รับจากตัวรับรังสี, $\text{W/m}^2 \cdot {}^\circ\text{C}$
A_c	คือ	พื้นที่ของตัวรับรังสีทั้งหมด, m^2
I_T	คือ	ความเข้มของรังสีรวมที่ตกกระทบบนตัวรับรังสี, W/m^2

2.3 สมการณ์ตัวรับรังสีอาทิตย์

2.3.1 ค่าความร้อนที่ได้จากตัวรับรังสีอาทิตย์ [7]

ที่สภาวะคงตัว ค่าพลังงานความร้อนที่ได้จากแผงรับรังสี ในกรณีที่สารทำงานไม่มีการเปลี่ยนสถานะ ให้ได้จาก

$$Q_u = \dot{m} C_p (T_{fo} - T_{fi}) \quad (2.29)$$

เมื่อ

$\dot{m}$	คือ	อัตราการไหลเชิงมวล, kg/s
C_p	คือ	ค่าความจุความร้อนจำเพาะ, $\text{kJ/kg} \cdot {}^\circ\text{C}$
T_{fo}	คือ	อุณหภูมิของสารละลายที่ไหลออกจากการแผงรับรังสีอาทิตย์, ${}^\circ\text{C}$
T_{fi}	คือ	อุณหภูมิของสารละลายที่ไหลเข้าแผงรับรังสีอาทิตย์, ${}^\circ\text{C}$

ที่สภาวะคงตัวค่าพลังงานความร้อนที่ได้จากแผงรับรังสีสามารถหาได้จาก

$$Q_u = A_c F' [I_T (\tau\alpha)_e - U_L (T_{pm} - T_a)] \quad (2.30)$$

เมื่อ

Q_u	คือ	ค่าพลังงานความร้อนที่ได้จากแพลงรับรังสีอาทิตย์, W/m^2
A_c	คือ	พื้นที่รับรังสีอาทิตย์ของแพลงรับรังสีอาทิตย์, m^2
U_L	คือ	สัมประสิทธิ์การสูญเสียความร้อนรวมของแพลงรับรังสี, $\text{W/m}^2 \cdot ^\circ\text{C}$
T_{pm}	คือ	อุณหภูมิเฉลี่ยของผิวรับรังสีอาทิตย์, $^\circ\text{C}$
I_T	คือ	รังสีอาทิตย์ที่ตกลงบนแพลงรับรังสี, W/m^2
T_a	คือ	อุณหภูมิสิ่งแวดล้อม, $^\circ\text{C}$
$(\tau\alpha)_e$	คือ	ผลคูณประสิทธิ์ผลของค่าส่งผ่านและคุณค่าลินรังสี
F'	คือ	แฟกเตอร์ประสิทธิภาพของแพลงรับรังสีอาทิตย์

ในการปฏิบัติอุณหภูมิผิวคุณค่าลินรังสีอาทิตย์เฉลี่ย (T_{pm}) วัดได้ยาก ดังนั้นจึงใช้วัดอุณหภูมิของของไอลทำงานเฉลี่ย (T_{fm}) ในตัวรับรังสีแทน ดังสมการ

$$Q_u = A_c F' [I_T (\tau\alpha)_e - U_L (T_{fm} - T_a)] \quad (2.31)$$

โดยค่าแฟกเตอร์ F' เป็นอัตราส่วนของพลังงานที่ได้จากแพลงรับรังสีอาทิตย์จริงต่อพลังงานที่ได้เมื่ออุณหภูมิผิวมีค่าเท่ากับอุณหภูมิของการไอลค่าแฟกเตอร์ F' จึงเป็นตัวเลขที่ใช้ให้เห็นว่าการถ่ายเทความร้อนจากผิวรังสีอาทิตย์สู่ของไอลที่เกิดขึ้นได้เพียงใด ซึ่งจะมีค่าไม่เกิน 1 และในการปฏิบัติค่า (T_{fm}) สามารถหาได้จาก

$$T_{fm} \cong (T_{fo} + T_f) / 2 \quad (2.32)$$

ในการนี้ที่ใช้อุณหภูมิของของไอลเข้ามาเป็นฐานในการวิเคราะห์ค่าอัตราความร้อนแพลงรับรังสีอาทิตย์จะอยู่ในรูปสมการ

$$Q_u = A_c F_R [I_T (\tau\alpha)_e - U_L (T_f - T_a)] \quad (2.33)$$

เมื่อ

F_R คือ แฟกเตอร์คงความร้อน (heat removal factor)

โดยแฟกเตอร์คงความร้อน F_R เป็นอัตราส่วนความร้อนที่ได้รับจากแพลงรับรังสีอาทิตย์ต่อพลังงานความร้อนที่ถูกถ่ายเทออกคือความร้อนโดยของไอลที่ใช้งานในแพลงรับรังสีอาทิตย์ เมื่ออุณหภูมิของผิวแพลงรับรังสีอาทิตย์มีค่าเท่ากับอุณหภูมิของไอลที่เข้าแพลงรับรังสีอาทิตย์

2.3.2 ค่าประสิทธิภาพของแผงรับรังสีอาทิตย์ (Collector Efficiency)

ค่าประสิทธิภาพของแผงรับรังสีอาทิตย์ จะเป็นดัชนีที่ใช้บอกความสามารถในการเปลี่ยนพลังงานที่ได้จากแสงอาทิตย์ที่ตกกระทบแล้วเปลี่ยนเป็นพลังงานความร้อน ค่าประสิทธิภาพของแผงรับรังสีอาทิตย์คำนวณได้จาก

$$\eta_{th} = \frac{Q_u}{I_T A_c} \times 100 \quad (2.34)$$

$$= \frac{A_c F_R [I_T(\tau\alpha)_e - U_L(T_{fin} - T_a)]}{I_T A_c} \quad (2.35)$$

$$\eta_{th} = \frac{F_R (\tau\alpha)_e - F_R U_L (T_{fin} - T_a)}{I_T A_c} \quad (2.36)$$

2.4 การวิเคราะห์ระบบของเครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์

2.4.1 การคำนวณหาปริมาณความร้อนในถังเก็บน้ำร้อน

$$Q_s = m_{ws} \times C_{p,w} \times (T_{end,s} - T_{initial,s}) \quad (2.37)$$

เมื่อ

Q_s คือ ปริมาณความร้อนที่ใช้ในถังเก็บน้ำร้อน, kJ

m_{ws} คือ มวลของน้ำในถังเก็บน้ำร้อน, kg

$C_{p,w}$ คือ ค่าความร้อนจำเพาะของน้ำ, kJ/kg K

$T_{initial,s}$ คือ อุณหภูมิของน้ำที่เวลาเริ่มต้นภายในถังเก็บน้ำร้อน, °C

$T_{end,s}$ คือ อุณหภูมิของน้ำที่เวลาสุดท้ายภายในถังเก็บน้ำร้อน, °C

2.4.2 ประสิทธิภาพทางความร้อนของระบบผลิตน้ำร้อน

$$\eta_t = \frac{Q_s}{H_{tot}} \times 100 \quad (2.38)$$

เมื่อ

Q_s คือ ปริมาณน้ำร้อนที่สะสมในถังเก็บน้ำร้อน, kJ

H_{tot} คือ ผลรวมค่ารังสีที่ตกกระทบบนแผงรับรังสี, W/m²

2.5 เอทานอล

สารประกอบเอทานอลเป็นวัสดุใสไม่มีสี ติดไฟได้ เป็นสารเคมีอินทรีย์ที่หมักได้จากพืชในกลุ่มแป้งหรือน้ำตาล เอทานอลเป็นที่รู้จักกันในชื่อทั่วไปว่า เอทิลแอลกอฮอล์ มีสมบูรณ์ในสุราหรือเครื่องคิ่มที่ผสมแอลกอฮอล์ทุกชนิดที่ใช้บริโภค เอทานอลมีลักษณะและโครงสร้างเคมีคล้ายกับสารเคมีอินทรีย์อิกซันดหนึ่งคือ เมทานอล หรือเมทิลแอลกอฮอล์ แต่เมทิลแอลกอฮอล์สกัดจากการกลั่นวัสดุปีโตรเคมีและเป็นวัสดุที่มีพิษเมื่อนำมาบริโภคส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมที่ผลิตภัณฑ์ไม่นำมาบริโภคหรือมาใช้โดยตรงกับมนุษย์และสัตว์ มีปริมาณเอทานอลส่วนหนึ่งน้อย นอกจากได้จากการสังเคราะห์เอทานอล โดยกระบวนการเคมีเอทานอลในทางเคมีเป็นกลุ่มสารประกอบอินทรีย์มีสูตรทางเคมีคือ C_2H_5OH ประกอบด้วยคาร์บอน ไฮโดรเจน และออกซิเจน เป็นไฮดรอกซิล ดิริเวทิฟของไฮโดรคาร์บอนเกิดจากการแทนที่ไฮโดรเจนอะตอมด้วย hydroxyl group (OH) เอทานอลบริสุทธิ์ (anhydrous) มีจุดเดือดที่ 78 องศาเซลเซียล สมบัติโดยทั่วไปของเอทานอลซึ่งแสดงไว้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สมบัติทั่วไปของเอทานอล [8]

Molecular formula	C_2H_5OH
Molar mass	46.07 g mol ⁻¹
Appearance	Colorless liquid
Density	0.789 g cm ⁻³
Melting point	-114.3 °C , 159 K , -174 °F
Boiling point	78 °C , 352 K , 173 °F
Solubility in water	miscible
Acidity (p K_a)	15.9
Refractive index (n_D)	1.36 (25 °C)
Viscosity	1.200 cP (20 °C)
Dipole moment	1.69 D (gas)

2.6 การประเมินค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์ [9]

การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการลงทุนของเครื่องผลิตน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์แบบแผ่นเรียบโดยใช้เอทานอลเป็นสารแอลกอฮอล์เพื่อเปลี่ยนความร้อนสามารถทำได้โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ต้นทุนรายปี (Uniform Annual Cost method) และการวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุน (Break-even Point method) ดังนี้จะเป็นต้องรู้ข้อมูลพื้นฐานในการคิดคำนวณดังต่อไปนี้

1. กำหนดอายุการใช้งานเครื่องผลิตน้ำร้อน
2. เงินลงทุนในการสร้างเครื่องผลิตน้ำร้อนครั้งแรก (First cost)
3. อัตราดอกเบี้ยติดต่ออายุการใช้งาน (Rate of interest)
4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และซ่อมบำรุงรักษา (Operating and Maintenance Costs)
5. ค่าไฟฟาราชี
6. รายได้ (Income)

2.6.1 การวิเคราะห์ต้นทุนรายปี (Uniform Annual Cost Method)

เป็นวิธีการแปลงค่าเงินทุกอย่างของโครงการให้มาอยู่ในรูปของค่าเงินรายปีอย่างสมมำтенso ซึ่งสามารถหาได้จากสมการดังนี้

$$R_1 = P \text{ (CRF)} \quad (2.39)$$

เมื่อ

R_1 คือ ราคาต้นทุนของเครื่องผลิตน้ำร้อนเป็นรายปี

P คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการผลิตน้ำร้อน

(CRF) คือ Capital Recovery Factor $\left[\frac{i(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \right]$

$$R_2 = S(SFF) \quad (2.40)$$

เมื่อ

R_2 คือ มูลค่าชากรายปี

S คือ มูลค่าชาภก

SFF คือ Sinking-Fund Factor $\left[\frac{i}{(1+i)^n - 1} \right]$

i คือ อัตราดอกเบี้ยรายปี (%)

n คือ อายุการใช้งาน (ปี)

จากสมการที่ 1 และ 2 จะหาต้นทุนสุทธิรายปี (R) จากสมการดังนี้คือ

$$R = R_1 - R_2 + \text{Operating Cost} \quad (2.41)$$

ถ้าให้ V_w เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเครื่องผลิตน้ำร้อนโดยเฉลี่ยตลอดปี ดังนั้นราคาต้นทุนหาได้จากสมการดังนี้คือ

$$\text{ราคาน้ำหนักที่ใช้จ่ายในการดำเนินการเครื่องผลิตน้ำร้อน} = \frac{R}{V_w} \quad (2.42)$$

2.6.2 การวิเคราะห์หาจุดคุ้มทุน (Break - Even Point Method)

เป็นวิธีที่ใช้ในการคำนวณหาจำนวนปีที่คุ้มทุน (Break Even) ของเครื่องผลิตน้ำร้อน สามารถวิเคราะห์คำนวณหาระยะเวลาคุ้มทุน ได้จากสมการดังต่อไปนี้

เพื่อหา n ที่เป็นระยะเวลาที่หาค่าคุ้มทุนตามสมการดังต่อไปนี้

$$n = \frac{\ln E}{\ln(1+i)} \quad (2.43)$$

$$E = \frac{Si - X + Y}{Pi - X + Y} \quad (2.44)$$

เมื่อ

X = เป็นเงินรายได้จากการผลิตน้ำร้อน

Y = เป็นค่ารากน้ำดื่มน้ำที่ใช้จ่ายในการดำเนินการหรือต้นทุนในการผลิต
เครื่องทำน้ำร้อน และซ่อมบำรุงรักษา

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรวัตตน์ เจริญจิต [10] ได้ทำการศึกษาการเลือกขนาดตัวเก็บรังสีอาทิตย์ในการกลั่นเอทานอล งานวิจัยนี้ได้ทำการออกแบบและสร้างเครื่องกลั่นเอทานอลด้วยพลาสติกและอะลูมิเนียม โดยการนำแพลงรับรังสีอาทิตย์แบบแผ่นราบขนาด 2.02 ตารางเมตร เป็นอุปกรณ์ทำน้ำร้อนส่งไปยังชุดท่อแลกเปลี่ยนความร้อนทองแดง เพื่อถ่ายโอนความร้อนให้สารละลายในถังกลั่นเอทานอล และทำการศึกษาพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ผลการจำลองสถานการณ์เทียบกับการทดลองมีความคลาดเคลื่อนเฉลี่ยประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้พบว่า อัตราการกลั่นแปรผันตามความเข้มข้นเริ่มต้นของสารละลายและขนาดตัวเก็บรังสีอาทิตย์ แต่ผกผันกับความเข้มข้นของผลผลิตของเอทานอลที่กลั่นได้ โดยที่ต้นทุนจะขึ้นอยู่กับอัตราการกลั่นและขนาดของแพลง จากการจำลองสถานการณ์การกลั่นสารละลายเอทานอลความเข้มข้นเริ่มต้น 10 เปอร์เซ็นต์โดยบริมาตร จำนวน 4,500 ลูกบาศก์เซนติเมตร พบว่าพื้นที่รับแสงขนาดประมาณ 2.75 ตารางเมตร เหมาะกับการกลั่นสารละลายเอทานอลความเข้มข้นเริ่มต้น 10 เปอร์เซ็นต์ โดยต้นทุนต่ำสุดในช่วงพื้นที่รับรังสีอาทิตย์ประมาณ 1.5-2.5 ตารางเมตร โดยต้นทุนจะลดลงเมื่อกลั่นสารละลายเอทานอลที่มีความเข้มข้นเริ่มต้นสูงขึ้น

เกณม โพธิ์จัน [11] ได้ทำการศึกษาและออกแบบสร้างเครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์น้ำหนักเบาที่ใช้ในบ้านพักอาศัย มีขนาดพื้นที่คูดรังสีอาทิตย์ 2.727 ตารางเมตร และมีท่อน้ำเข้าน้ำออกทำจากท่อทองแดงยาว 3 เมตร โดยตัวเก็บรังสีอาทิตย์ทำมุนเยียง 14 องศาเซลเซียส กับแนวระดับและหันหน้าไปทางทิศใต้ ผลจากการทดลองพบว่า การทดสอบหาสมรรถนะของตัวเก็บรังสีอาทิตย์มีสภาพวงตัวค่า $F_R(\tau\alpha)_e$ และ $(F_R U_L)$ มีค่าเท่ากับ 0.4221 และ 5.7747 $W/m^2 \cdot ^\circ C$ โดยอุณหภูมน้ำในถังสะสมน้ำร้อนมีอุณหภูมิสูงพอที่จะทำน้ำร้อนเพื่อใช้งานได้ตลอดทั้งคืน และให้ค่าอุณหภูมิของน้ำร้อนที่ออกจากตัวเก็บรังสีอาทิตย์สูงกว่า 100 องศาเซลเซียส ซึ่งสูงกว่าอุณหภูมน้ำในถังสะสมน้ำร้อนซึ่งสามารถทำน้ำร้อนได้ระบบทำน้ำร้อนนี้ใช้เงินลงทุนขั้นต้นเท่ากับ 14,878 และ 25,044.52 บาท เงินลงทุนเทียบเท่ารายปีเท่ากับ 4,284.63 และ 7,186.84 บาทต่อปี ต้นทุนพลังงานที่ผลิตได้เท่ากับ 2.49 และ 3.801 บาท/kWh. และระยะเวลาที่คุ้มทุน เท่ากับ 2.57 และ 3.93 ปี ตามลำดับ

พิชัย นามประกาย [12] ได้ทำการศึกษาการถ่ายเทความร้อนและมวลในเครื่องกลั่นสาระลายแอลกอฮอล์โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ชุดทดลองมีผิวระเหยอยู่ในแนวนอน มีผิวกลั่นตัวเป็นกระจกฝาปิดอุ่นด้านเดียวเป็นมุน 5-6 องศา มีการปรับค่าอุณหภูมิที่ผิวระเหยให้คงที่โดยอาศัยน้ำร้อนที่ได้รับพลังงานจากดวงไฟฟ้าไฮโลผ่านทางด้านใต้ของชุดทดลอง ส่วนที่ผิวกลั่นตัวได้รับการปรับอุณหภูมิให้คงที่ เช่นกัน โดยมีน้ำเย็นจากแหล่งเก็บไฮโลผ่าน โดยเฉลี่ยได้อัตราการกลั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 2.4 – 4 $L/m^2 \cdot d$

ชาญวิทย์ วุฒิวงศานนท์ [13] ได้ทำการศึกษาออกแบบและสร้างแพงรับรังสีแบบแผ่นเรียบให้มีราคาประหยัด โดยนำชุดระบายน้ำความร้อนของระบบปรับอากาศชนิดมาประยุกต์เป็นตัวคูดรังสี ชุดระบายน้ำความร้อนแต่ละตัวมีขนาด $0.35 m \times 0.53 m$ จำนวน 10 แผง นำมาต่อเป็นแบบอนุกรมและแบบขนานร่วมกัน โดยต่อแบบขนาน 2 แผง ซึ่งแต่ละແຄวจะมีชุดระบายน้ำความร้อนต่อแบบอนุกรมແຄวละ 5 แผง ขนาดพื้นที่รับรังสีที่ทำการทดสอบ 2.46 ตารางเมตร การทดสอบสมรรถนะของแพงรับรังสีข้างต้นมีสภาพวงตัว โดยใช้อัตราการไฮโล 0.02 กิโลกรัมต่อวินาทีต่อตารางเมตร จะแบ่งออกเป็น 2 กรณี ดังนี้ กรณีที่ 1 ทำการทดสอบกกลางแจ้ง โดยใช้มาตรฐาน ASHARE 93-77 กรณีที่ 2 ทำการทดสอบกกลางแจ้ง โดยใช้น้ำเย็นป้อนเข้าผสมในช่วงที่ต้องนุ่มนวลของชุดระบายน้ำความร้อนตัวที่ 2 กับ 3, 3 กับ 4 และ 4 กับ 5 ที่อัตราการไฮโล 10 เปอร์เซ็นต์ ของอัตราการไฮโลที่ออกแบบแพงรับรังสีตามลำดับ จากผลการทดสอบสมรรถนะกรณีที่ 1 พบว่า มีค่า $F_R(\tau\alpha)_e = 0.693$ และค่า $F_R U_L = 7.1764 W/m^2 \cdot ^\circ C$ ค่าความดันแตกต่างในแพงรับรังสีมีค่าประมาณ 174.75 kPa จากผลการทดสอบสมรรถนะกรณีที่ 2 พบว่า มีค่า $F_R(\tau\alpha)_e$ และค่า $F_R U_L$ ของตัวที่ 2 กับ 3 มีค่าประมาณ 0.6984 และ 6.8086 $W/m^2 \cdot ^\circ C$ ค่า $F_R(\tau\alpha)_e = 0.693$ และค่า $F_R U_L$ ของตัวที่ 3 กับ 4 มีค่าประมาณ 0.6971 และ 6.7649 $W/m^2 \cdot ^\circ C$ ค่า $F_R(\tau\alpha)_e$ และ $F_R U_L$ ของตัวที่ 4 กับ 5 มีค่าประมาณ 0.6935 และ 6.7630 $W/m^2 \cdot ^\circ C$ ซึ่งจะ

เห็นได้ว่าการป้อนน้ำเย็นเข้าผสมในແຜງຮັບຮັງສີຈະທຳໄຫ້ຄ່າສັນປະສິບກົດສູງເສີຍຄວາມຮ້ອນຮົມລດລົງຈຶງທຳໄຫ້ສມຽດນະສູງຂຶ້ນ ນອກຈາກນີ້ມີການຄໍານວາພຸລາຈາກແນບຈຳລອງທາງຄົມືຕາສຕ່ຣ ເພື່ອທຳການເປີຍໃຫຍນອັດຕາການໄຫລຂອງນ້ຳເຢັ້ນທີ່ປ້ອນເຂົ້າຕົວດັງສີຕົວທີ່ 2 ກັບ 3 , 3 ກັບ 4 ແລະ 4 ກັບ 5 ທີ່ 5,10,15 ແລະ 20 ເປົ້ອເຊັ່ນຕີ່ ຂອງອັດຕາການໄຫລທີ່ອອກຈາກແຜງຮັບຮັງສີ ຈາກພຸລາກາຄໍານວາພົບວ່າ ການນໍານ້ຳເຢັ້ນປ້ອນເຂົ້າຕົວດັງສີຕົວທີ່ 2 ກັບ 3 ທີ່ອັດຕາການໄຫລ 10 ເປົ້ອເຊັ່ນຕີ່ ດີກູດ ຈາກການສຶກຂາແນບຈຳລອງທາງຄົມືຕາສຕ່ຣ ໃນການເປີຍໃຫຍນປະສິບກົດປອບປະນົມທີ່ພົມໄດ້ ແລະ ຮະຍະເວລາເກື່ນຖຸນຂອງຮະບນທຳນໍາຮ້ອນທັງ 3 ຮະບນ ໂດຍຮະບນທີ່ 1 ໃຊ້ແຜງຮັບຮັງສີທີ່ທຳການທົດສອບການທີ່ 1 ຮະບນທີ່ 2 ໃຊ້ແຜງຮັບຮັງສີທີ່ນໍານ້ຳເຢັ້ນປ້ອນເຂົ້າຕົວດັງສີຕົວທີ່ 2 ກັບ 3 ທີ່ອັດຕາການໄຫລ 10 ເປົ້ອເຊັ່ນຕີ່ ຂອງອັດຕາການໄຫລທີ່ອອກຈາກແຜງຮັບຮັງສີ ແລະ ຮະບນທີ່ 3 ໃຊ້ແຜງຮັບຮັງສີແບບແຜ່ນເຮີຍທີ່ພົມທາຍໃນປະເທດ ຈາກການເປີຍໃຫຍນພົບວ່າ ສມຽດນະຂອງຮະບນທີ່ 1,2 ແລະ 3 ມີຄ່າປະມາມານ 37.32,38.73 ແລະ 34.62 ເປົ້ອເຊັ່ນຕີ່ ຕັ້ນຖຸນພັບຈາກທີ່ພົມໄດ້ຂອງຮະບນທີ່ 1,2 ແລະ 3 ມີຄ່າປະມາມານ 2.98,2.96 ແລະ 5.07 ນາທ/kWh ຮະຍະເວລາເກື່ນຖຸນຂອງຮະບນທີ່ 1,2 ແລະ 3 ມີຄ່າປະມາມານ 3.06,3.05 ແລະ 5.24 ປີ

ປີປະ ຍື້ນບຸນທຸດ [14] ໄດ້ທຳການສຶກຂາວິຈີຍເຮືອງເຄື່ອງອນແໜ່ງພົມທາງການເກຍຕຣ ໂດຍໃຊ້ພັບຈາກແສງອາທິດຍ໌ ຈານວິຈີຍນີ້ເປັນການສຶກຂາກະບວນກາຮອນແໜ່ງພົມທາງການເກຍຕຣ ໂດຍການນໍາພັບຈາກແສງອາທິດຍ໌ມາໃຫ້ໃນກະບວນກາຮ້ອນຈຳກົດກັນທີ່ ໂດຍສ້າງເຄື່ອງອນແໜ່ງໜິດຕູ້ໜາດ 45x70 ເຊັນຕີເມຕຣ ສູງ 75 ເຊັນຕີເມຕຣ ມີແຜງຮັບພັບຈາກແສງອາທິດຍ໌ຈຳນວນ 2 ແພ ເພື່ອຮັບພັບຈາກຄວາມຮ້ອນຈາກແສງອາທິດຍ໌ໂດຍມີນໍາເປັນສາຮຕັກລາງໃນການພາກວານຮ້ອນທີ່ແຜງຮັບພັບຈາກແສງອາທິດຍ໌ໄປຢັງອຸປະກອນແລກປັບປຸງຄວາມຮ້ອນກາຍໃນຕູ້ອນ ເພື່ອເພີ່ມອຸນຫຼຸມໃຫ້ກັບພົມທັນທີ່ ໂດຍອາກະຈະຮັນເອາຄວາມຮ້ອນຈາກອຸປະກອນແລກປັບປຸງຄວາມຮ້ອນໄຫລຜ່ານພົມທັນທີ່ທີ່ວາງນັ້ນ ຜົ່ງອົກແບບໃຫ້ເກີດກາໄຫລຂອງອາກາສແຕ່ລະໜັ້ນອ່າງສົ່ນໆສ່ວນອ ອຸນຫຼຸມກາຍໃນຕູ້ອນຈະອູ້ຢູ່ໃນຊ່ວງ 55-62 ອົງສາເຊລເຊີຍສ ໂດຍຮະຍະເວລາໃນກາຮອນຈະໜັ້ນອ່າງກັນຄວາມໜານແລະ ຄວາມໜັ້ນຂອງພົມທັນທີ່ ສໍາຮັບພົມທາງການເກຍຕຣ ທີ່ໃຫ້ອົບແໜ່ງມີ ເນື້ອປາຕະເພີນສົດແລ່ລົ່ວມື້ນີ້ມີຄວາມໜານໄມ່ເກີນ 1 ເຊັນຕີເມຕຣ, ພຣິກສດ, ເສັ້ນໜີແລະ ຂ້າງເກີຍນ ດ້ວຍຄວາມໜັ້ນຂອງພົມທັນທີ່ 18 ເປົ້ອເຊັ່ນຕີ່

ພັນຈຸກົມ ດຸມຖື ແລະ ຄະນະ [15] ທຳການອົກແບບແລະ ພັດນາເຄື່ອງອນແໜ່ງພົມໄມ້ໂດຍໃຊ້ພັບຈາກແສງອາທິດຍ໌ເປັນພັບຈາກເສຣິມທຳການທົດສອບສມຽດນະຂອງຕູ້ອນແໜ່ງ ໂດຍໃຊ້ກຳລັວນ້ຳວ້າເປັນວັສດຸອນແໜ່ງພົບວ່າ ເນື້ອເພີ່ມອັດຕາການໄຫລຈຳພາບຂອງອາກາສ ຄວາມສິ້ນປັບປຸງພັບຈາກຈຳພາບຈະລດລົງຄົງອັດຕາການໄຫລຈຳພາບຄ່າໜັງແລ້ວ ເນື້ອເພີ່ມຕ່ອງໄປຄວາມສິ້ນປັບປຸງພັບຈາກຈຳພາບຈະພົມໜັ້ນ ແລະ ເນື້ອອັດຕາສ່ວນຂອງອາກາສເວີຍນກັນພົມໜັ້ນ ຄວາມສິ້ນປັບປຸງພັບຈາກຈຳພາບຈະລດລົງ ອຸນຫຼຸມຂອງກຳລັວຍອນແໜ່ງຈະດີທີ່ສຸດທີ່ອຸນຫຼຸມອາກາສອນແໜ່ງໄມ່ເກີນ 60 °C ສໍາຮັບແນວທາງກາຮອນແໜ່ງທີ່ເໜັນສົມ ຜົ່ງໄດ້ຈາກແບບຈຳລອງທາງຄົມືຕາສຕ່ຣ ອັດຕາການໄຫລຈຳພາບຂອງອາກາສປະມາມານ 10.5 ກີໂໂກຮັນອາກາສ

แห่งต่อชั่วโมงต่อ กิโลกรัม ก้าวเที่ยง อัตราส่วนเวียนกลับร้อยละ 90-95 จากการวิเคราะห์ เศรษฐศาสตร์พบว่า จุดคุ้มทุนเฉพาะส่วนตัวรับรังสีมีค่า 0.76 ปี และ โดยเฉลี่ยประจำเดือนไปฟื้น ของด้วนอุ่นอากาศได้ร้อยละ 33

ชาญ เสนินยันนท์ [16] ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินสมรรถนะของ ракพาราโนบลิก ติดตามดวงอาทิตย์ งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้เพื่อนำความร้อนที่ได้จากการรวมแสง โดยตัวรับแสงแบบ rakpara noblิกมาใช้ประโยชน์ ракพาราโนบลิกมีขนาดกว้าง 2.13 เมตร ยาว 3 เมตร แผ่นสะท้อนแสงเป็นแผ่นเหล็กกล้าไร้สนิม ท่อคุณแสงใช้ท่อเหล็กสำหรับไอน้ำขนาด มิลลิเมตรและใช้น้ำมันเป็นสารทำงานในระบบ ผลจากการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ อยู่การใช้งานได้ 15 ปีซึ่งจากข้อดีและข้อเสียของงานวิจัยต่างๆ นี้ จึงได้นำมาเปรียบเทียบและปรับปรุงในการวิจัยและพัฒนาตู้อบแห้งชนิดการพากความร้อนแบบบังคับโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดระยะเวลาจากวิธีเดิมโดยการนำผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำทางทะเลมาตากแดด มาเป็นตู้อบแห้งชนิดการพากความร้อนแบบบังคับโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ โดยสามารถอบปลาหมึกได้ครั้งละ 6 กิโลกรัม (70 ตัว) หลังจากทำการอบแห้งโดยพลังงานแสงอาทิตย์ จะทำให้ความชื้นครั้งสุดท้ายลดลงเหลือประมาณ 15% โดยที่ภายในตู้อบแห้งมีอุณหภูมิ 60 °C และใช้เวลาในการอบแห้งปลาหมึกนี้แค่เวลา 5 ชั่วโมง การอบแห้งด้วยวิธีนี้มีต้นทุนต่ำและมีระบบไม่ซับซ้อน ในการอบแห้งด้วยวิธีนี้จะใช้อุณหภูมิต่ำที่สามารถรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์หลังการอบแห้งได้ดี การทดสอบของผลิตภัณฑ์มีน้อย ส่วนคุณค่าของสารอาหารหลังการอบแห้งก็ยังคงเดิมและสะอาดดูดีสุขลักษณะ ปลอดภัยในการใช้งานและทำการบำรุงรักษาได้ดี

วิชัย จันทร์กษา [17] ได้ศึกษาและพัฒนาเครื่องอบแห้งตะไคร้พลังงานแสงอาทิตย์ ได้ทำการวิจัยและพัฒนาเครื่องอบแห้งตะไคร้พลังงานแสงอาทิตย์ โดยเครื่องอบแห้งดังกล่าวประกอบด้วยแพร์ริงรังสีดวงอาทิตย์แบบแผ่นร้าน กลุ่มด้วยพลาสติกมีขนาดพื้นที่รับแสง 19 ตารางเมตรและตู้อบตะไคร้ขนาดความจุ 400 กิโลกรัม อากาศจากแพร์ริงรังสีดวงอาทิตย์จะถูกเปลี่ยนไปในตู้อบแห้งโดยอาศัยพัดลมดูดอากาศ ผู้วิจัยได้ทดสอบสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นโดยใช้เครื่องอบแห้งดังกล่าวทำการอบแห้งตะไคร้จำนวน 4 ครั้ง ๆ 200 กก. ผลที่ได้พบว่าช่วงที่ห้องฟ้าแจ่มใสเครื่องอบแห้งสามารถอบตะไคร้ให้แห้งได้ภายในเวลา 3 วัน ตะไคร้ที่อบแห้งไม่ถูกburn กวนโดยแมลง ผุ่นละออง และฝุ่น ผู้ทำการวิจัยได้นำตะไคร้มาทำการอบโดยวิเคราะห์คุณภาพ จากผลการวิเคราะห์พบว่าปริมาณน้ำของตะไคร้และสีของตะไคร้ที่ได้จากการอบแห้งมีค่าคุณภาพสอดคล้องกับคุณภาพของตะไคร้ซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมจากการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์พบว่าเครื่องอบแห้งดังกล่าวมีเวลาคุ้มทุนเท่ากับ 1 ปี 5 เดือน

ทวีัพันธ์ สุภารส [18] ได้ทำการวิจัย สมรรถนะทางความร้อนของระบบก๊อกเก็บพลังงานในรูปความร้อนสัมผัสเพื่อใช้เป็นพลังงานเสริมในการอบแห้งระหว่างกระบวนการประจุความร้อนและ

กระบวนการดึงความร้อนโดยใช้กรดเป็นวัตถุสะสมพลังงาน พบว่า อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดของระบบเท่ากับ 65°C สำหรับกระบวนการประจุความร้อนใช้เวลา 7 ชั่วโมง และอุณหภูมิต่ำสุดของระบบ 35°C สำหรับกระบวนการดึงความร้อน 10 ชั่วโมง ปริมาณพลังงานความร้อนสัมผัส สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนรวมขึ้นอยู่กับอัตราการไหลด อุณหภูมิของน้ำมันถ่ายเทความร้อน โดยที่ระบบมีประสิทธิภาพสูงสุดตามกฎข้อที่หนึ่งของอุณหพลศาสตร์คือ 60 %

ชาญวิทย์ อุดมศักดิ์กุล [19] ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาเครื่องฟักไช่พลังงานแสงอาทิตย์ จากการวิจัยพบว่าการทำงานของเครื่องฟักไช่พลังงานแสงอาทิตย์ต้นแบบขนาดบรรจุ 720 ฟอง พบว่าให้ประสิทธิภาพในการแผลเปลี่ยนความร้อน 33% ประสิทธิภาพของเครื่องทำน้ำร้อนก่อนที่จะนำน้ำร้อนไปใช้งานเท่ากับ 35% ประสิทธิภาพของเครื่องทำน้ำร้อนไปใช้งานการฟักไช่เฉลี่ย 23.9% ที่อุณหภูมิของน้ำร้อนใช้งาน $50-70^{\circ}\text{C}$ ผลการทดสอบแพงเซลล์แสงอาทิตย์ พบร้า ที่ความเข้มรังสีอาทิตย์ประมาณ 100 W/m^2 ประสิทธิภาพของเซลล์แสงอาทิตย์ประมาณ 4% ที่อุณหภูมิแพงเซลล์ 31°C และความเข้มรังสีอาทิตย์มีค่ามากกว่า 400 W/m^2 ประสิทธิภาพของเซลล์แสงอาทิตย์จะคงที่ประมาณ 6% ที่อุณหภูมิแพงเซลล์ 45°C

จงจิตร์ หิรัญลักษณ์ [20] ได้ทำการทดลองและพัฒนาเครื่องทำน้ำร้อนโดยใช้ห่อ PVC มีความยาว 1500 มิลลิเมตร ระยะห่างห่อ 51 มิลลิเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 40 มิลลิเมตร จำนวน 13 ห่อ และทาสีดำ เพื่อใช้ในระบบเครื่องทำน้ำร้อนด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และใช้ถังสะสมความร้อนมีความจุของน้ำ 35 ลิตร ซึ่งเมื่อมีการใช้น้ำร้อน น้ำเย็นจะไหลดเข้าแทนที่ การทดสอบที่ตำแหน่งต่างกัน 2 ตำแหน่ง คือ ติดตั้งบนผนังของบ้านหันหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ และติดตั้งบนหลังคาบ้านหันไปทางทิศใต้ โดยใช้กระเบื้องแผ่นเรียบและกระเบื้องหลังคา เป็นแผ่นรับรังสีอาทิตย์ และสะสมความร้อนติดตั้งที่ด้านหลังมีความหนา 6 มิลลิเมตร และปิดฝาพลาสติกใสจะได้ขนาดของเครื่องทำน้ำร้อน เท่ากับ $1450 \times 1600 \times 120$ มิลลิเมตร จากการทดสอบพบว่าแบบห่อวงบันกระเบื้องหลังคาที่มีฝาพลาสติกใส สามารถทำอุณหภูมิได้ถึง 72°C ในขณะที่ห่อแนวตั้งที่มีกระเบื้องแบบแผ่นเรียบและมีฝาพลาสติกใส ทำอุณหภูมิได้ 65°C

ศรีพงษ์ ศรีรัตน์ [21] ได้สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องกลั่นน้ำและผลิตเกลือด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีผิวกลั่นตัวเป็นกระจกเอียงด้านเดียว เปิด - ปิด ได้เอียงทำมุม 17 องศา กับแนวระดับ มีพื้นที่ผิวที่ใช้ในการดูดกลืนพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด 1 m^2 ด้านล่างหุ้มด้วยผ้าวนาย แก้ว หนา 55 mm. ผลการวิจัยเปรียบเทียบจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์กับผลที่ได้จากการทดลองมีค่าคลาดเคลื่อนดังนี้ อัตราการกลั่นน้ำมีค่าคลาดเคลื่อนประมาณ 8.53% อุณหภูมน้ำในเครื่องกลั่นมีค่าคลาดเคลื่อนประมาณ 2.44% อุณหภูมิกระจกมีค่าคลาดเคลื่อนประมาณ 3.69% และปริมาณของเกลือ

มีค่าค่าด้วยเกลือในประมาณ 2.5% และที่ปริมาณน้ำเกลือที่ใช้ในการทดลอง 2,000 cc., 3,000 cc. และ 4000 cc. พบว่าปริมาณน้ำเกลือที่ใช้ในการทดลอง 3,000 cc. มีประสิทธิภาพสูงสุด การกลั่นน้ำเกลือ ประกอบด้วยน้ำและเกลือ เมื่อสารละลายได้รับความร้อนจะมีแต่น้ำเท่านั้นที่ถ่ายเป็นไอ ไอน้ำจะควบแน่นได้ของเหลวคือน้ำกลั่นบริสุทธิ์ แต่เกลือยังคงอยู่ในสารละลายจึงทำให้สามารถแยกน้ำกับเกลือออกจากกันได้ ปริมาณน้ำกลั่นเท่ากับ 1,749 cc. ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.3% ปริมาณเกลือเท่ากับ 1,060 กรัม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.33% ความเข้มของแสงอาทิตย์เท่ากับ 734.7 W/m^2 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 534 W/m^2 ผลรวมคิดเป็น 93.63% การสูญเสีย 6.37%

พิระ วิจัติกะ [22] ได้ออกแบบและสร้างระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ร่วมกับระบบกักเก็บ พลังงานความร้อนในการอบแห้งแห่นยางพารา ระบบประกอบด้วยแพลงรับรังสีสุริยะแบบแผ่นราบขนาด 2.64 m^2 และระบบกักเก็บพลังงานความร้อนขนาด 0.19 m^2 บรรจุหินเกรนนิตปริมาณ 75 kg. ใช้น้ำมันถ่ายเทความร้อนเป็นสารทำงานในระบบ การทดลองแบ่งเป็น 2 สภาพ คือ (1) กลางวันน้ำมันถ่ายเทความร้อนปรับตั้งอัตราการไหล 4,6 และ 8 LPM ไอลหมุนเวียนผ่านแพลงรับรังสีสุริยะ เพื่อแลกเปลี่ยนความร้อนกับพลังงานแสงอาทิตย์ไปใช้อ่อนแห้งแห่นยางพาราจำนวน 5 แผ่น ภายในตู้อบแห้ง ความร้อนที่เหลือจากการอบแห้งถูกนำไปเก็บสะสมในรูปความร้อนสัมผัสภัยในถังกักเก็บ พลังงานความร้อน (2) กลางคืนน้ำมันถ่ายเทความร้อนไอลหมุนเวียนระหว่างตู้อบแห้งและถังกักเก็บ พลังงานความร้อนเพื่อดึงความร้อนจากหินเกรนนิตไปใช้อ่อนแห้ง จากผลการทดลองพบว่า อุณหภูมิของน้ำมันที่ออกจากการตัวรับรังสีแบบแผ่นเรียบมีค่าอยู่ระหว่าง $50 - 80^\circ\text{C}$ อุณหภูมิเฉลี่ยภายในตู้อบแห้ง มีค่าระหว่าง $40 - 70^\circ\text{C}$ และค่าความชื้นสูดท้ายของยางพาราที่อบแห้งด้วยระบบนี้มีค่า $10.5 \% \text{ db.}$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานในการซื้อขาย ระบบมีประสิทธิภาพเฉลี่ยเท่ากับ 65.18% และมีระยะเวลาคืนทุน 2.88 ปี สำหรับยางพารา 5 แผ่น และ 1.35 ปี สำหรับยางพารา 7 แผ่น

กฤษณะ แก้วมณี [23] ได้ทำการศึกษาระบบการกลั่นของเครื่องกลั่นอุตสาหกรรมจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์โดยมีแพลงรับรังสีชนิดแผ่นเรียบกระชับเดียวอุ่น 15 องศา หันหน้าไปทางทิศใต้ โดยใช้แพลงคอนเดนเซอร์เป็นตัวรับความร้อนจำนวน 4 แผง ต่อ กับแบบอนุกรม แพลงรับรังสีมีขนาดพื้นที่ 0.742 ตารางเมตร เพื่อเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานความร้อน ให้แก่สารละลายอุตสาหกรรมโดยมีสารละลายอุตสาหกรรมเป็นสารตัวกลางในการพากความร้อนที่แพลงรับ พลังงานแสงอาทิตย์ได้รับ ไปสะสมความร้อนในหม้อต้ม สารละลายเมื่อได้รับความร้อน อุณหภูมิถึงจุดเดือดก็จะระเหยและมีไอของอุตสาหกรรม ไอดังกล่าวจะเคลื่อนตัวสู่ห้องกลั่นจะถูกนำไปควบแน่นที่อุปกรณ์ควบแน่นระบายน้ำความร้อนด้วยน้ำ จนกระทั่งไอถูกถ่ายเป็นของเหลว จากผลการทดลองพบว่า ในช่วงเวลา 12.00 น.- 13.00 น. เป็นช่วงที่อัตราการกลั่นตัวของสารละลายอุตสาหกรรมลดลงสูงสุด หลังจากนั้นอัตราการกลั่นจะมีค่าคงที่ ลดลงตามค่ารังสีอาทิตย์โดยปริมาณของอุตสาหกรรมที่กลั่นໄດ่มีดังนี้ (1)

ตลอดวัน ได้สูงสุด 0.4 ลิตร/วัน (2) ากน้ำตากลั่น ได้สูงสุด 0.15 ลิตร/วัน (3) ากมันสำปะหลัง กลั่น ได้สูงสุด 0.2 ลิตร/วัน และสารละลายนอกที่กลั่น ได้มีความเข้มข้นเฉลี่ย 38-40 เปอร์เซ็นต์

ทฤษฎี กีรติศิริ โภจน์ และคณะ [24] ได้ทำการทดลองกลั่นเอทานอลด้วยตัวรับรังสีแบบแผ่นราบ โดยตัวรับรังสีแบบแผ่นราบ ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานความร้อนให้แก่แอลกอฮอล์ที่ต้องการเพิ่มเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้น ตัวรับรังสีมีขนาดพื้นที่ 1.9 ตารางเมตร ประกอบด้วยกระชองสองชั้น มีแผ่นดูดกลืนรังสีเป็นแผ่นทองแดงและอลูมิเนียม มีน้ำมันเป็นตัวส่งถ่ายความร้อน คือ น้ำมันที่ทนต่ออุณหภูมิสูง โดยแอลกอฮอล์ 10 ลิตร เติมเพียงครึ่งเดียวมีความเข้มข้นเริ่มต้น 10 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยด้วยอัตรา 0.5 ลิตรต่อตารางเมตรต่อวัน